TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2027

Vuonna 2027 Airisto–Velkuan kalatalousalue edistää kalavarojen kestävää käyttöä, kalastuksen toimintaedellytyksiä ja vesialueiden omistajien yhteistyötä. Toiminta toteutetaan hyväksytyn talousarvion, myönnetyn rahoituksen ja käytettävissä olevien henkilöresurssien mukaisesti.

1 Kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu

Toiminta perustuu kalastuslain 24 §:ssä säädettyihin tehtäviin, hyväksyttyyn käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sekä parhaaseen käytettävissä olevaan tutkimus- ja seurantatietoon. Suunnittelussa huomioidaan valtakunnalliset kalavarojen hoitosuunnitelmat sekä kaupallisen ja vapaa-ajankalastuksen tarpeet. Toiminnanjohtaja osallistuu tehtäviään tukevaan koulutukseen resurssien mukaan.

2 Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano ja seuranta

Vuoden 2026 väliarvioinnin tuloksia hyödynnetään voimassa olevan käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanossa ja vuoden 2027 toimenpiteiden priorisoinnissa. Painopisteitä ovat seurantatiedon täydentäminen, kalojen lisääntymisalueiden turvaaminen sekä hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamien haittojen vähentäminen. Työtä ohjaa jäljempänä esitetty toimenpideohjelma.

3 Kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus

Kalatalousalueen verkkosivuilla (www.airistovelkua.fi), Facebookissa ja jäsenille lähetettävissä sähköpostitiedotteissa kerrotaan kalastusluvista ja -rajoituksista, valvonnasta, kalakantojen hoidosta sekä ajankohtaisista hankkeista. Väliarvioinnin keskeiset tulokset ja vuoden 2027 toimenpiteet esitellään jäsenille ja yhteistyötahoille. Yhteydenpitoa paikallisiin tiedotusvälineisiin jatketaan.

4 Kalastuksenvalvonnan järjestäminen

Hallitus vastaa kalastuksenvalvonnan järjestämisestä kalatalousalueen sääntöjen mukaisesti. Valvontaa kohdennetaan keskeisille kalastuspaikoille ja havaittuihin ongelmakohteisiin. Varmistetaan valvojien hyväksyntöjen ja valtuutusten voimassaolo. Valvontakäynnit, tarkastukset ja jatkotoimet kirjataan, ja niistä laaditaan vuosiyhteenveto. Jatketaan yhteistyötä Turun venepoliisin, muiden viranomaisten ja vesialueiden omistajien kanssa.

5 Kalastuksen ja kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatiedot

Hankitaan Luonnonvarakeskukselta kalatalousalueen seurantaan soveltuvat kaupallisen kalastuksen saalistilastot ja Omakala-palvelun koostetiedot. Aineistoa täydennetään mahdollisuuksien mukaan kalastajilta, kalastusoppailta ja kalastusseuroilta saatavilla tiedoilla. Tulosten tulkinnassa huomioidaan aineistojen alueellinen kattavuus, ilmoitusaktiivisuus ja muut rajoitteet. Lisäksi kootaan tiedot istutuksista, kunnostuksista ja niiden vaikutusten seurannasta.

6 Yhtenäislupa-alueiden kehittäminen

Ylläpidetään vetouistelun ja siianonginnan yhtenäislupa-alueita sekä huolehditaan lupaehtojen, karttojen ja myyntikanavien ajantasaisuudesta. Vetouistelulupien vähäisen myynnin vuoksi arvioidaan lupa-alueiden kysyntää ja kehittämistarpeita. Mahdollisia laajennuksia selvitetään yhteistyössä vesialueiden omistajien kanssa ja toteutetaan heidän suostumuksellaan.

Kaupallisen kalastuksen lupajärjestelyjä edistetään vesialueiden omistajien ja kalastajien yhteistyönä. Kaupallisen kalastuksen yhtenäislupa-alueen perustamiselle ei ole tällä hetkellä tarvetta.

7 Rantakalastuspaikkojen kehittäminen

Vuosina 2025–2026 selvitettiin kalatalousalueen rantakalastuspaikkojen sijaintia, kuntoa ja kehittämistarpeita. Tulokset toimitetaan kohteiden maanomistajille vuonna 2027 kehittämistyön tueksi.

8 Vesialueiden omistajien siirtämät tehtävät

Hoidetaan kalatalousalueelle sopimuksin siirretyt tehtävät, kuten kalastuksenvalvonta, kalastuslupien ja pyydysmerkkien myynti sekä osakaskuntien toimitsijatehtävät. Uusista tehtävistä ja niiden hoidon ehdoista sovitaan erikseen työmäärän, kustannusten ja resurssien perusteella. Tuetaan osakaskuntien toimintaa ja sen käynnistämistä sekä niiden välistä yhteistyötä. Sopimukset, tehtäväluettelot ja yhteystiedot pidetään ajan tasalla.

9 Omistajakorvausten jakaminen

Yleiskokous päättää vuosittain vesialueiden omistajille maksettavien korvausten jakoperusteista. Korvaukset jaetaan kalastuslain ja viranomaispäätösten mukaisesti käyttö- ja hoitosuunnitelmassa vahvistetun viehekalastusrasituksen perusteella.

Kalatalousalue huolehtii korvausten laskennasta, maksatuksesta ja niistä tiedottamisesta. Vesialueiden omistajia muistutetaan pitämään omistaja- ja tilitietonsa ajan tasalla.

10 Hanketoiminta vuonna 2027

Valmistellaan käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteita ja väliarvioinnin suosituksia toteuttavia hankkeita. Jatketaan ja pyritään lisäämään yhteistyötä tutkimuslaitosten, oppilaitosten, kuntien, neuvontajärjestöjen Valonian, kaikkien kalastajaryhmien ja vesialueiden omistajien kanssa. Uudet hankkeet käynnistetään erillisten päätösten ja varmistetun rahoituksen perusteella.

11 Merimetsojen aiheuttamien vahinkojen vähentäminen

Edistetään merimetsojen aiheuttamien kalasto-, kalastus- ja muiden vahinkojen vähentämistä yhdessä maa- ja vesialueiden omistajien, kalastajien ja metsästäjien kanssa. Tuetaan suojametsästyksen järjestämistä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Pesien poistamista, munien öljyämistä ja mahdollisia puuston käsittelyjä valmistellaan ja toteutetaan omistajien päätösten sekä tarvittavien viranomaislupien perusteella.
Kootaan tiedot pesinnöistä, vahingoista ja toteutetuista toimenpiteistä sekä arvioidaan toimien vaikutuksia. Poikkeuslupa-asioissa tehdään yhteistyötä Suomen riistakeskuksen kanssa.

12 Harmaahylkeiden aiheuttamien vahinkojen vähentäminen

Edistetään metsästäjien, kalastajien ja vesialueiden omistajien yhteistyötä sekä uusien metsästäjien osallistumista hylkeenmetsästykseen. Avustetaan metsästysalueiden käyttöä ja omistajien suostumuksia koskevissa järjestelyissä. Kehitetään saaliin paikantamista ja talteenottoa mahdollisuuksien mukaan liveluotaimen avulla. Kootaan havaintoja hylkeiden aiheuttamista saalis- ja pyydysvahingoista.

13 Edunvalvonta ja viranomaisyhteistyö

Seurataan kalatalousalueen vesiin, kalakantoihin ja kalastukseen vaikuttavia hankkeita, suunnitelmia ja säädösmuutoksia. Annetaan lausuntoja ja muistutuksia sekä osallistutaan asioiden valmisteluun kalataloudellisten etujen turvaamiseksi. Yhteistyötahoja ovat elinvoimakeskus ja muut viranomaiset, Länsi-Suomen Kalatalouskeskus, Åbolands Fiskarförbund, Saaristomeren kalatalousalueet, Luonnonvarakeskus ja Livia.

14 Hallinto ja toiminnan arviointi

Yleiskokous pidetään sääntöjen mukaisesti marraskuun loppuun mennessä. Hallitus seuraa talousarvion toteutumista, tehtävien etenemistä ja henkilöresurssien riittävyyttä. Toimintakertomuksessa arvioidaan vuoden toiminnan tuloksia ja seuraavan vuoden kehittämistarpeita.

Uuden toiminnanjohtajan rekrytointi käynnistetään marraskuun 2027 alussa nykyisen toiminnanjohtajan jäädessä eläkkeelle helmikuussa 2028. Tavoitteena on varmistaa riittävä perehdytys, tehtävien sujuva siirto ja toiminnan jatkuvuus.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimenpiteet vuonna 2027

Ohjelma kokoaa keskeiset toimenpiteet ja niiden yhteistyötahot. Kalatalousalue vastaa kokonaisuudesta ja sopii toteutuksesta sekä työnjaosta yhteistyötahojen kanssa. Hankerahoitusta edellyttävät työt käynnistetään rahoituspäätösten jälkeen.

Toimenpide	Yhteistyö ja eteneminen vuonna 2027
Kalakannat ja elinympäristöt	
Kalastuksen säätelytarpeiden arviointi ja tarvittavat viranomaisesitykset	Hallitus, elinvoimakeskus ja kalastajaryhmät; arviointi alkuvuonna ja tarpeen mukaan.
Mahdollisista rajoituksista tiedottaminen ja tarvittavat maastomerkinnät	Kalatalousalue ja omistajat; ennen kalastuskautta, päivitykset vuoden aikana.
Merenlahtien, fladojen, kluuvien ja haukikosteikkojen kunnostustarpeiden sekä käynnissä olevien kunnostushankkeiden kartoitus. Arvioidaan mahdollisuuksia osallistua hankkeisiin vuonna 2028.	Turun ammattikorkeakoulu, Livia, Luonnonvarakeskus, omistajat ja seurat; kohteiden priorisointi ja hankkeiden valmistelu vuonna 2027.
Mahdollisten kunnostusten vaikutusten seuranta ja erillisselvitykset	Turun ammattikorkeakoulu, Livia, Luonnonvarakeskus ja hanketoimijat; seuranta- ja rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen.
Kalastusoppaiden saalisaineistojen hyödyntäminen kalakantojen seurannassa	Kalastusoppaat; aineiston ja yhteistyömallin selvittäminen vuoden aikana.
Käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaiset istutukset	Omistajat, kalastusseurat ja elinvoimakeskus; toteutus resurssien ja tarvittavien lupien mukaisesti.
Kalastus ja tiedonkeruu	
Seisovien pyydysten, perinteisten nuottaluomien ja rysäpaikkojen kartoitus	Kaupalliset kalastajat ja omistajat; aineiston kokoaminen ja rahoituksen selvittäminen.
Kalasatamien ja maihintuontipaikkojen varustelutason selvittäminen	Kaupalliset kalastajat ja kunnat; tarpeen arviointi ja selvityksen valmistelu.
Yhtenäislupa-alueiden karttojen, lupaehtojen ja myyntikanavien ajantasaisuuden varmistaminen	Vesialueiden omistajat

Kalastustapahtuman järjestämismahdollisuudet	Somehauki tai joku muu kokenut toimija; kiinnostuksen, vastuujärjestelyjen ja resurssien selvittäminen. Vapaa-ajankalastusseurat.
Veneenlasku- ja pysäköintipaikkojen tiedot verkkosivuille	Kunnat ja alueiden haltijat; tietojen tarkistaminen ja julkaiseminen vuoden aikana.
Vapaa-ajankalastuksen saalis- ja pyyntiponnistustiedot	Luke, oppaat ja seurat; Omakala-koosteet ja täydentävän tiedonkeruun valmistelu.
Jokialueiden onkipaikkojen kehittämistarpeiden ja rapukantojen selvitystarpeiden arviointi	Seurat, Livia, omistajat ja viranomaiset; valmistelu tarpeen ja rahoituksen mukaan.

Hylkeet ja merimetsot	
Hylkeenmetsästäjien ja omistajien yhteistyö sekä saaliin talteenoton kehittäminen	Metsästäjät, kalastajat ja omistajat; yhteistyön järjestäminen ja kokemusten kokoaminen.
Merimetsojen suojametsästys ja pesintään kohdistuvien toimien valmistelu	Omistajat, kalastajat, metsästäjät ja Suomen riistakeskus; suunnittelu hyvissä ajoin ennen toteutuskautta, tarvittavat luvat ja päätökset.
Pesimäkantojen, vahinkojen ja torjuntatoimien seuranta	Viranomaiset ja paikalliset toimijat; havainnot vuoden aikana ja yhteenveto loppuvuonna.

Yhteistoiminta ja viestintä	
Yhtenäislupien kysynnän ja laajentamistarpeen ja -halukkuuden selvittäminen	Omistajat ja kalastajaryhmät; yhteydenpito vuoden aikana.
Osakaskuntien toiminnan aktivointi ja yhteistyön tukeminen	Omistajat ja osakaskunnat; neuvonta ja kokousjärjestelyjen tukeminen sovitusti.
Verkkosivut, sosiaalinen media, sähköpostit ja mediayhteydet	Kalatalousalue; jatkuva ajantasainen viestintä.
Väliarvioinnin tulosten käsittely ja toimenpiteiden seuranta	Seuranta hallituksen kokouksissa ja raportointi toimintakertomuksessa.